

Po pošti prejemam:

za
slo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6,50 —
mesec : 2,20 —

V upravnštvu prejemam:

za
slo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1,70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnštvu v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 177.

V Ljubljani, v ponedeljek, 4. avgusta 1902.

Letnik XXX.

Dr. Tavčar — prosi škofa.

Dr. Tavčarju poletno bivanje na Visokem dobro dene. Sicer ga še vedno po noči in po dnevu straši dr. Šusteršič, vendar pa se je razburjena njegova duša že saj toliko pomirila, da vidi, da sedanja taktika liberalne stranke ne vodi ravno do razširjenja strankinega vpliva, in da se mnogi dostojni ljudje vedno bolj od stranke pomikajo v ozadje.

Shod brez ljudstva.

Za včeraj popoldne je dr. Tavčar sklical v »Narodu« z dne 1. avgusta ljudski shod v Srednji vasi pri Trati v Poljanski dolini, v tisti Poljanski dolini, kjer mu je tekla zibelka in kjer je hodil prvokrat za kravami. Sklical je ljudski shod v Poljanski dolini, v kateri so mu rojaki še le nedavno pokazali svojo ljubezen s tem, da so vrgli njegovega brata, vernega mu pristasa, z županskega stola. Ljudstvo se za njegov ljudski shod ni brigalo, pokazalo je shodu svoje popolno preziranje. Dežilo je nekoliko, ko se je ob 4. uri popoldne pripeljal dr. Tavčar k Anžokovcu s svojo ženo in svojimi otroci. Za njim se je pripeljala cela vrsta dijakov od juga in od severa. Pripeljali so se Tavčarjevi Žirovci, mej njimi znani sin žirovskega učitelja Božič, pripeljali so se Žabničanje, pripeljala se je tropa liberalnih Kranjčanov, na čelu jim Ciril Pirc, dalje član trdke Sajo vic I. Sajovic in drugi taki »volivci«, pripeljali so se nekateri Tavčarjevi pristaši iz Ljubljane, mej njimi dr. Tekavčič, Malovrh in tajnik kranjske trgovske in obrtne zbornice dr. Murnik.

Dasi so bili tako iz vseh krajev nabrani lib., jih je bilo vendar strahovito malo. Volivci poljanske doline pa so se odlikovali v velikanski množici s svojo odsotnostjo. »Dež je, dež!« zdihoval je dr. Tavčar in mislil je, da bi se ob lepem vremenu stališče volivcev poljanske doline proti njemu kaj izpremenilo. A odgovorni urednik »Slov. Naroda« se vara! Kadar koli bo treba, bodo volivci poljanske doline pokazali napram Tavčarju in njegovim nazorom svoje mnenje pri volitvah, saj se Tavčar gotovo še spominja zadnjih deželnozbornskih volitev, pri katerih je po vsej poljanski dolini dobil njegov kandidat 54 glasov, a naša stranka okoli 700 glasov. Da smo hoteli, pripeljali bi lahko na shod množice katoliškonarodnih volivcev in Tavčarjev shod razbili, a pustili smo Tavčarja, da sam uvidi, da doslej ni opravil nič v poljanski dolini, in da tudi odeslej, ko se mu bliža večer življenja, ne bo zbrisal naše velike večine, ako si tudi kratki spanec in mir vse noči do svoje smrti.

Strah pred ljudskim shodom.

Na shod je došlo za kontrolo primerno število naših pristašev, a že to število je bilo tako močno, da se je Tavčar zbal, da bi z raznimi gospodskimi suknjami, ki so se postavile okoli odra, ne imel pri volitvi predsedstva manjšine. Vseh zborovalcev skupaj je bilo samo okoli 150! Tisti naši, ki so bili navzoči, so zahtevali, ker je Tavčar naznanil v »Narodu« ljudski shod, da se voli predsednik, a Tavčar je hitro zatajil to naznanilo in se ni upal proglašati, da se voli predsednik. Proglašil je shod za društven shod maloznanega »Slovenskega društva« ter se proglasil kratkomalo za predsednika.

Surovosti.

Culi so se krepki protesti; Tavčar je skakal po odru, naposled so nekateri škrici rinili mej naše in se spravili posebno na Kovača z Dobrave, volitev predsedstva se pa le niso upali proglašati. Komisar Schönberger je suvanje mirno gledal. Tudi propadli bivši župan, Tavčarjev brat, je suval. Tako so si hoteli ti »inteligentni« ljudje ohladiti svojo jezo nad kilavostjo Tavčarjevega shoda. Naši se niso hoteli pretepavati, mnogo jih je odšlo, napadeni Kovač pa se je nasprotnikov sam otrešel, in dasi je Tavčar upil, naj ga spravijo s shoda, ni bilo mogoče liberalcem izpolniti te Tavčarjeve želje.

Spoštovanje dr. Tavčarja.

Nadaljni prizori so pokazali, da še tisti Poljanci, kar jih je bilo na shodu, nimajo posebnega respekta pred Tavčarjem. Komaj je prišel govoriti, že je čul smeh in pikre opazke, in zopet je prišel skakati po odru. Njegovi študentje so v potu svojega obraza letali po praznem dvorišču in zaman poskušali udušiti časih prav osoljene opazke.

Vere liberalci niso zatajili!

Tavčar je izrekel željo, da bi se pričele steze napredne stranke širiti po poljanski dolini. Zato je prišla mej vas napredna stranka. (Klici: Zlodej naj jo vzame!) Da je narodno-napredna stranka vero zatajila, ni resnica, je dejal dr. Tavčar, ter je pravil, da s takimi trditvami duhovščina slepi ljudstvo. (Ugovori.) Dr. Tavčar se je torej na kmetih, kamor je prišel, dasi je mej dolenjskimi meščani proglašal kmeta za polčloveka in je v deželnem zboru leta 1896 dejal, da tisti, kdor zastopa koristi kmetijskega stanu, napačno postopa, tudi glede verskega naziranja postavil na drugo stališče, kakor ga po posebno zadnje čase zagovarjata in proglašata »Narod« in »Rodoljub«, pod katerima je podpisan on sam kot odgovorni urednik. V teh listih, katerim je on vsemogočen gospodar, je bilo te dni čitati, da Kristus ni ustanovil posebne cerkve, tajila so se nebesa in pekeli, v teh listih je bilo čitati, da svetnikov prav za prav ni bilo, ampak da si jih je izmislil sveti Mohor, da je Mater božjo cerkev vzela iz indijskega poganstva, v teh listih je bilo čitati, da je vse eno, kakršne vere je človek, da se je zgodilo hudodelstvo, ko je katoličanstvo mej nami premagalo luteranstvo; liberalci so v svojih listih na Slovenskem zagovarjali svobodno ločitev zakona, včeraj pa je Tavčar podal zgoraj označeno izjavo. Kak mož je ta dr. Tavčar? Kaj mislite o takem možu, volivci poljanske doline, ki izjave svojih listov upa zastopati samo mej puhloglavimi liberalnimi mestnimi volivci, na kmetih pa sramežljivo trdi, da liber. stranka ni zatajila vere?! In ta dr. Tavčar je včeraj dejal, da liberalna stranka ne pridiguje nobene nove vere, ker kdor bi v Avstriji ruval proti katoliški veri, bi bil zaprt, za to pa še ni bil noben liberalec zaprt. (Posebno tisti ne, katerega ščiti poslanska imuniteta. Opomba uredništva.), in da ima liberalna stranka na svoji strani Jezusa Kristusa. Tako je govoril dr. Tavčar o veri in liberalcih. »Ne verujte smrdljivemu «Rodoljubu«!« je zaklical dr. Tavčar, ki je bil pregloboko zamišljen v liberalno vero. Iz zamišljenosti ga je vzdramil plosk in klici:

»Rodoljub je smrdljiv! Tako ste dejali! To se naj ga prime!« Tavčar je hitel popravljanje, da je mislil »Domoljuba«, kar pa je roganje še povečalo.

Dr. Šusteršič ga je pričel strašiti.

Samo ob sebi je umevno, da je v trenutku, ko se je Tavčar tako razgrel, pričel ga strašiti zopet dr. Šusteršič. Dejal je, da se mora pečati pred vsem z osebo dr. Šusteršičevo. Dejal je, da je dr. Šusteršičevo nastopanje »teater«, kakor so »teatri« Marijinih družb pod kozolci. »Nastopa tako, kakor bi na star sod nabijal obroče.« »Dr. Šusteršič utrjuje liberalno stranko (!!) on je gnoj na naši njivi.« »Voliček, ki je uprežen v naš plug.« »Naj bi mu le prehitro moči ne opešale — opešale v njegovi lastni stranki.« »Čas je, da se ga konservativna stranka otrese.« »Velika surovost ga skupaj drži«.

»Liberalci brez duše«.

»V Preski je Šusteršič dejal, da liberalci nimamo duše.« »Mi verujemo v neumrjost duše!« je klical isti Tavčar, ki je odgovorni urednik lista, kateri je pred kratkim tajil nebesa in pekeli! Očividno je dr. Tavčar slabo poučen. Zato mu tu še enkrat ponatisnemo prave dr. Šusteršičeve besede: »Človek ima dve naravi, eno duševno, eno pa živalsko. Duša ga dviga nad živaljo, ako duše ne pripozna in ne pripozna, da je Bog njegov gospod, tedaj človek ni nad živaljo. Ker liberalci pravijo, da je nemogoče, da bi človek imel neumrjočo dušo, da je človek potomec opice, tedaj je tisti, ki ima take nazore — beštija. Ako sem torej liberalcem dejal beštije, se jim ni zgodila krivica. Dejal pa sem tudi, da so podkupljene vladne beštije. »Narod« je sam pisal, da so liberalci navezani na vladne drobtinice.« Tako je govoril dr. Šusteršič na Vrhniki, ne v Preski in če Tavčarja to jezi in če smatra nauk liberalizma za nekaj sramotnega, naj se mu odpove.

»Dr. Šusteršič se je imenoval svetnika«.

To je trdil včeraj Tavčar in potem pristavljal, »da je le čudo, da Šusteršič ni rekel, da bo na sodnji dan Kristus vstal s svojega prestola, ki bo poleg njegovega Očeta, in nanj posadil dr. Šusteršiča z besedami: »Drugod za Te ni primerne prostora«. Tavčar je zavil Šusteršičeve besede na shodu na Jesenicah, »da bodo liberalci še le na sodnji dan videli resnico, ko se bomo ločili v ovce in kozle.« Dr. Šusteršič se ni nikjer imenoval svetnika. »Kozel si bil in med kozle se povrneš!« dejal je prijazno dr. Tavčar dr. Šusteršiču ter s tem pokazal vzvišenost svojih političnih idej.

Absolutizem v dež. odboru.

Tavčar je stresel tudi svojo jezo, ker dr. Šusteršič povdarja na vsakem shodu, da bo katoliškonarodna stranka gledala dež odbor na prste in mu odločno pojasnila stališče. Tavčar je oblastno dejal, »da deželni odbor ve, kako mu je postopati.« »Všed neumnosti klerikalnih poslancev in tiste mušice, ki se imenuje dr. Breje, je dobil dež. odbor tako oblast v roke, kakor še nikdar ne. Kako jo bo porabil, sam ve. S svojimi sveti naj dr. Šusteršič za vrati počaka. Spominjam se starega oltarja v poljanski cerkvi, v katerem je bil sv. Mihael, ki je imel pod nogami trdega hudiča. Takega hudiča se nam ni treba bati, ker je iz lesa narejen in

se ne more ganiti izpod nog sv. Arhangela (Ali se ima dr. Tavčar sedaj nakrat za Arhangela kranjske dežele!? Opomba uredn.) Izredno svojo oblast, nadaljeval je dr. Tavčar, bo dež. odbor znal pametno (!) porabiti in v korist našemu kmetu (Zato je redne potrebščine in podpore za nekatere po neurju oškodovane odklonil. Opomba uredništva.) Dr. Šusteršič, končal je Tavčar ta del svojega govora, hoče politiko sile. Šusteršič je slab katolik, sicer bi vedel za besede sv. pisma: Kdor z mečem okoli hodi, bo z mečem poražen.« Tako je govoril dr. Tavčar, ki vendar ve, da so se naši poslanci uprli le nasilstvu nemško-liberalne umetne večine, ki je hotela ovirati naše poslance pri delu za kmetijske koristi. Te besede se sedaj v resnici izpolnjujejo le nad liberalno stranko.

Tavčar — prosi škofa!

Sedaj je pa prišlo nekaj, česar ni nihče pričakoval. — Ako bi imeli v tem trenutku termometer liberalne ošabnosti v rokav, videli bi, da je padel pod ničlo. Tavčar je dejal, da je »dr. Šusteršič napadel Heina, na Jesenicah mu je pa prste lizal. Dr. Šusteršič je voziček zapeljal tako, da ga brez vladne pomoči ne more izpeljati.« Nakrat je dobil Tavčar željo »kako bi se ozdravile sedanje razmere. Naš škof naj tu nastopi kot odrešenik, nastopinaj, kakor je že enkrat nastopil, sedaj se mu nudi zopet prilika. (Klici: Ali mu bode zopet potem dejali: »Far je far!« Klici: Saj ste Vi razbili spravo!) Tavčar: Zaradi metliškega konzumnega društva se je stvar razbila, trgovci so prodajali nekoliko dražje olje in ustanovilo se je kmetijsko društvo. Škof naj posreduje, da se sestane konferenca vseh treh strank, ki naj se dogovore, kako se urede razmere. A težko bo to, ker na škofu leži dr. Šusteršič. Navzoči liberalci so debelo zijali v dr. Tavčarja. Menda si niso mogli misliti, kako bi škof posredoval, ko vendar ravno Tavčar vedno pridiguje, da se duhovnik ne sme mešati v politiko. Navzoči »klerikalci« pa smo se muzali, saj smo vedeli, da je »Narod« v štev. 248 l. 1901 pisal: »Geslo bodi; škofa bomo povsod ignorirali.« V številki 205 l. 1901 je pisal Tavčarjev list: »Škof ne kaže posebne bistroumnosti, tako, da bi mu človek le s trepetom prepustil v oskrbo kako pogorsko faro; ne pa obširne škofije« — sedaj mu pa hoče Tavčar izročiti v oskrbo kar tri stranke v deželi!

Stara navada.

Tavčar je na to hitro končal. Dejal je, da liberalci niso nikdar gledali na to, ako so trgovci olje nekoliko dražje prodajali, zato so vsi konsumi bili nepotrebni. Zaletoval se je v hranilnico poljansko, od katere ni nihče oškodoval, ni pa omenil tistih liberalnih posojilnic, v katerih so gospodarili ljudje, kakoršen je bil liberalni Koncilija, in ni povedal, kedaj mestna hranilnica v Ljubljani dobi nazaj tisto ogromno svoto, katero je vtaknila v liberalni »Narodni dom«.

To naj Tavčarja skrbi, ne pa naše hranilnice, o katerih je dejal on, ki sestave Raiffeiznovk menda še dobro ne pozna, da ni od njih nobene koristi, da so le »molzna krava dr. Šusteršičeva, kmet pa crka«. Tavčarju bi moralo biti znano, koliko kmetov so naše

hranilnice rešile iz liberalnih oderuških rok. Tavčarjeva stara navada je, zabavljati proti kmetijskim društvom in posojilnicam, katerih nimajo v rokah liberalni mogočnejši, zato je s to svojo staro navado tudi končal svoj govor.

»Saj niste še nič povedali, kaj je liberalna stranka storila za kmeta. To povejte!« Taki kliči so se zdaj čuli. A Tavčar tega ni povedal, — ker sam ne ve. Povedati bi moral, da so liberalni poslanci glasovali, da se naloži davek na železniške vozne listke tudi na tretji razred, in da niso hoteli podpirati naših poslancev, ki so bili za to, da se obdavči le prvi in drugi razred: ali bi naj bil povedal, da je bil on proti temu, da državno užitnino odzame dežela nekaterim mogočnjakom in jo prevzame v lastno upravo, a so ga naši poslanci premagali; povedal naj bi bil celo vrsto zadev, pri katerih so ljudske koristi branili le naši poslanci, a liberalci so bili nasprotni. Povedal naj bi o nasprotovanju liberalcev kmetijskim stanovskim zadrugam, radi katerih je neki liberallec hotel celo dr. Šustersiča pridobiti za to, da bi vplival, da se sedaj dotični zakon ne predloži deželnemu zboru, a mu je dr. Šustersič posvetil, kakor mu gre. Vlada zakona res ni predložila, stavili so pa o tem nujni predlog naši poslanci. To naj bi bil Tavčar povedal. Mož je raje molčal.

Ciril Pirc

je nastopil za Tavčarjem. Dejal je, da je naše ljudstvo preveč udano v voljo božjo, namestu da bisi samo pomagalo. (Kadar si pa ljudstvo tudi samo hoče pomagati, pa pravijo liberalci, da kmet tega ne razume in da ni za to. Opomba uredništva).

Bral je na to Pirc napisane stare, že davno ovržene liberalne trditve, povspel pa se je naposled celo do tiste »vernosti« kot dr. Tavčar ter je dejal, »da bi ljudstvo brez vere podivjalo, edina tolažba v težkem boju je ljudstvu ver«. Kako liberalci to napram ljudstvu izpolnjujejo v svojih listih, smo povedali že zgoraj in je živa priča ravnokar izšla knjiga »Naši liberalci«, v kateri so liberalci naslikani v pravi podobi. Za splošno volivno pravico Pirc seve ni, dasi bi si na ta način kmet najljubše pomagal, ker bi on imel večino v dež. zboru.

Pirc je našteval svote, katerih dež. odbor ne bo izplačal, menda zato, da se omilijo razmere, a je v svotah povedal tudi številke, ki so že izplačane. Ta deželni poslanec naj se drugič boljše informira, da se ne bo blamiral.

Svobodna beseda pri liberalcih.

Na to je Tavčar prebral neko resolucijo, s katero naj bi se obsodila obstrukcija v deželnem zboru in izrekla nezaupnica dr. Brejcu. Tavčar vpraša, ako hoče še kdo besedo. — Oglasi se k besedi g. Štef. Tavčar mu besede ne dá, češ, da v poljanski dolini ni volivec, a Tavčar sam je poklical mnogo svojih ljudi, ki niso volivci v poljanski dolini, v Poljane od vseh strani. Tako dosledni zastopnik svobode je zabranil svobodno besedo. Ponosen je lahko na to svoje junaštvo! Ali je Pirc poljanski volivec?

Konec — fige.

Tavčar je dal resolucijo na glasovanje. Njegovi na shod pripeljani trabantje so vzdignili roke. Nekateri drugi navzoči so vzdignili roke in mej smehom kazali — fige. Tavčar je kar konstatiral, da je resolucija sprejeta, a protiglasovanja ni poskusil, ker je videl, kak je položaj.

Saj so mu mnogi medklici jasno pričali, da si je še-le sedaj svojo stvar prav pokvaril v poljanski dolini. Na shodu ni bilo iz poljanske doline niti tistih 54 liberalnih glasov, ki so bili oddani pri zadnji volitvi proti Brejcu. Taki glasovi in pa liberalni Kranjčani ala Rant, Žirovci, Ljubljanci, kakeršen je na pr. ljubljanski tržni komisar Bleiweis ali pa študent Vodušek, si naj ne domišljujejo, da bi njihovo nazaup. dr. Brejca kaj brigalo. — Po shodu so nekateri študentje delili liberalno brošuro o obstrukciji. Mnogi so to lažljivo brošuro metali v blato.

Dr. Tavčar je včeraj videl, za kake jalove shode je sposobna njegova stranka. Od Žirov do Kranja mora iskati pomoči.

Ali ni škoda denarja? S takimi shodi nikogar ne premoti. Bilo bi vse eno, ako bi tak shod napravil na Visokem. Položaj bi bil isti. Kakor ga ne marajo v svojem klubu radi liberalizma jugoslovanski poslanci na Dunaju, tako ga tudi Poljanci ne marajo, kar so svojemu rojaku že nešteto krat dokazali.

Kulturni boj v Franciji in liberalci.

Gonja, ki jo sedaj uganja po Franciji naslednik Waldeck Rousseau-a Combes s svojimi ožjimi pristaji, preseda že sicer dokaj zagrizenim liberalcem in — čujte in strmite — žele si nazaj Waldeck-Rousseau-ovih časov. Sicer ne smemo misliti, da bi se liberalci ne strinjali s Combesom v sovraštvu proti vsemu, kar je katoliško, kajti z njim vred bi radi videli, da bi bil iz Francije izgnan zadnji katoliški duhovnik in zatrt poslednji samostan. Toda način, po katerem izvršuje Combes svoj načrt, jim nikakor ne ugaja. Neki liberalni list namreč piše: Celotno Combesovi somišljeniki morajo priznati, da mož zelo nespretno postopa. Dne 1. avg. se v Franciji završi šolsko leto in vlada bi mnogo pametneje storila, da je pričela zatvarjati redovne šole v počitnicah. V tem času bi bil vsak družinski oče poskrbel, da bi bili prišli njegovi otroci v kako svetlo šolo. In Combes je zatvoril šole štirinajst dni pred sklepom šolskega leta, ki se po vsej Franciji obhaja posebno slovesno. Bolj nepraktično vlada pač ni mogla započeti svojega dela. Vseled tega je pa že sedaj mnogo Francozov, ki so prepričani, da bi Waldeck-Rousseau ne bil zagrešil take napake. — Tako sodijo liberalci.

Tudi vlada sama je že jela uvidevati, da si bo s tako nasilnostjo pridobivala vedno več nasprotnikov celo mej lastnimi pristaji. V zadnjem času je jela namreč nekoliko mileje postopati pri zatvarjanju redovnih šol ter celo razglašala, da se onim šolam, ki prosijo državnega priznanja, ne zgodi nič žalega. Obenem naznanja, da je došlo dosedaj že 12.000 prošenj za avtorizacijo. — Tako stoje stvari sedaj. Sicer ni dvoma, da bo vlada izvršila tekom počitnic ves svoj načrt, toda ravnatoko pa tudi ni dvomiti, da se pomnože vrste vladnih nasprotnikov posebno tedaj, ko se pokažejo vse zle posledice Combesove gonje za francoske finance.

Kdo bo v bodoče gospodar v Južni Afriki?

Cela Južna Afrika je z osvojitvijo burških republik prešla v angleško oblast in angleška vlada bo brezdvomno poskrbela, da se v zlata in dijamantov bogatih burških deželah naseli čim največ angleških podanikov iz Evrope. Na ta način bodo burški domačini skoro docela potisnjeni v kot, povsodi bodo na vrhuncu Angleži. Toda te razmere ne bodo trajale vedno in s tem se tolažijo sedanji burški voditelji. Poučeni burški krogi so namreč prepričani, da bodo v dobi tridesetih let ondotni zlatirudniki oropani vseh svojih bogastev, in angleški kramarji, ki se po veliki večini ne marajo ukvarjati s poljedelstvom, bodo ostavili novo domovino. Ostali bodo na burški zemlji samo pravi domačini. Ker je nade, da se vztrajni narod ne bo dal potujčiti, ter se bo v tej dobi zopet namnožil do mogočnega števila, je upanje, da se mu potem posreči, premagati tudi ostali angleški element. Buri postanejo potem zopet gospodarji na lastnih tleh. Guverner Milner bi sicer rad naselil v Južni Afriki tudi angleške poljedelce in Burum polagoma ugrabil njih posest, toda s tem načrtom se ne strinja vlada in tudi kmetov - izselnikov ne bo lahko dobila.

Italijansko brodogradništvo v Tripolisu.

Ze dolgo pišejo vsi italijanski listi onkraj in tostran luže o obisku italijanske vojne mornarice v Tripolisu, deželi, ležeči na severni strani Afrike in sicer na obali sredozemskega morja. Zdela se je, da bo do vojno brodogradništva kar zasedlo vse obalne luke te turške dežele in se v Tripolisu ustoliči italijanski guverner z vsemi pravicami kot zastopnik italijanskega kralja, posestnika in gospodarja. Vsi ti listi so sem in tja ugibali, kaj da bo in ne bo; a pretečeni teden

se je sredozemski italijanski oddelek vojne brodogradništva napotil proti jugu in ko je bil nekaj milj izven mesinskega zaliva, kateri deli otok Sicilijo od kopne Italije, se je razdelilo ter je šel en oddelek še naprej proti jugu, da poseti turške oblasti v Tripolisu, med tem, ko je drugi oddelek šel proti vzhodu, da poseti turške obale Albanije, kar se je tudi izvršilo po vseh predpisih uljudnosti. Turške oblasti so se pri tem držale korektno, le da so v Tripolisu v istem času poklicale nove posadke 500 mož, kateri so se ravno o prihodu italijanskega brodogradništva v luki Tripolisa izkrcali. Na obali Albanije pa niso turške oblasti potrebovale kaj takega uprizoriti, ker imajo pri roki dovolj vojakov za slučaj napada. Imenovano časopisje se zdaj dela kot nedolžno in piše, da so odnosi med Turčijo in Italijo najboljši. O tem baje daje dovoljen dokaz prijazen sprejem obeh oddelkov italijanskega vojnega brodogradništva, katero se zdaj poda na obisk vseh drugih luk na turški obali Tripolisa in Albanije. Bržkone je ta izprehod vojnega brodogradništva italijanskega le v zadnjem času dobil drug pomen in sicer v času bivanja kralja italijanskega v Petrogradu, kateri je šel tja, da morda izve, kaj bi rekli v Petrogradu, ako bi on zapovedal svojemu brodogradništvu napad na obe turški deželi. Ker je na Nevi vladal hlad, se je mesto napada uprizoril le sprehod in obisk. Grozdje je pač še dokaj kislo!

Iz brzobjavk.

Koroški deželni zbor je v soboto popoldne zaključil sedanje zasedanje, ki je bilo zadnje v tej legislativni dobi. — Boj med vstaji in vladnimi četami. Iz Paname javljajo, da se je 29. m. m. blizu Aque dulce vnel vroč boj med vstaji pod poveljstvom Herere in vladnimi četami. Že naslednji dan je bilo ubitih in ranjenih blizu 200 vstasev. V vrstah vladnih čet pogrešajo le 18 mož. — Vstaja v Kini. Iz Kantona dohajajo še vedno poročila o novih bojih med vladnimi četami in vstaji ter o umoru mnogih kitajskih kristijanov. — Revolucija na Haiti. General Jamou je organiziral svoje čete in je sedaj na potu proti glavnemu mestu. — Stavka agrarnih delavcev v Galiciji. Namestnik grof Pininski je po Koerberjevem naročilu pozval vse okrajne glavarje, naj zabičijo prebivalstvu, da se mirno zadrži napram sedanjim stavkam.

Avtonomijskega načrta ogrskih katolikov vlada ne predloži v potrjenje. Razni ogrski listi poročajo, da Szellova vlada ne predloži cesarju v potrjenje avtonomijskega statuta, ki ga je izdelal avtonomijski kongres, češ da je nevaren enotnosti srednjeevropskega pouka in pripušča državi premalo vpliva na šolo. — Odprava mitnic in uvedba davka na vožne listke. Včeraj izšli državni zakonik objavlja zakon z dne 19. julija o odpravi eraričnih mitnic in uvedbi novega davka na železn. vozne karte. — Dopolnilna drž. zborna volitev na Češkem. V svrhu popolnitve drž. zbornskega mandata, ki ga je odložil posl. Martinek, se vrši volitev 29. avg. — Spravne konference. Iz gotovega vira javljajo, da vlada v kratkem prične dogovore z raznimi voditelji čeških strank. — Nanemškem socialno-dem. strankarskem shodu dne 14. in 15. sept. bodo govorili: Auer in Garisch o poslovanju, Rosenov o parlamentarnem delovanju, Bebel o državnozbornski volitvi, Molkenbuhr o delavskem zavarovanju, dr. Lindeman o komunalni politiki, Fischer o praznovanju 1. maja. — Cesar Viljem si želi Kitchenerja. Listi poročajo, da je povabil nemški cesar lorda Kitchenerja, naj se na potovanju v Indijo oglasi pri njem. Nemški listi se čudijo nad predrznostjo. — Kralj Edvard se pojutranjim poda v London.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Liberalci zbegani. Včerajšnji shod dr. Tavčarjev v poljanski dolini je pokazal, kako prav so storili naši poslanci, ko so se postavili na stališče neupogljive obstrukcije. Kdor pozna grozni terorizem, s katerim delajo liberalci, mora priznati, da je prva dolžnost naših poslancev, zlo miti najprej

to strahovlado. Liberallec je predrzen, kadar se ga bojiš, a boječ, če mu pokaže svojo moč. To je dokazal včeraj dr. Tavčar. Sel je med — dekadente. Očividno je tu vmes — vladna in grščinska roka. Baron Hein ima nalogo posredovati med strankami. A ni se še ponižal, da bi bil stopil v dotiko s stranko, ki zastopa ogromno večino ljudstva. Zdi se, da hočejo zdaj po ovinkih in po skritih intrigah prilezti iz zagate. Tavčarjeve besede o škofu so preveč v nasprotju z vsa preteklostjo tega moža in s sedanjim stališčem »Slov. Naroda«, nego da bi mi imeli količkaj zaupanja vanje. Tu zadaj tičita vlada in veleposestvo in slovenski liberallec je orodje, ki proglašja njiju misel. Škofa so grdili in napadali na najgrši način, in zdaj apelirajo nanj samo, da bi mogli zvreči nanj nevspeh, ki je gotov, ako se liberalna večina v vsem ne odpove popolnoma svojemu geslu: »Liberalcem grof, klerikalcem knof«. Obstrukcije se ljubljanski škof ni udeležil in je taktiko prepustil popolnoma le poslancem. Zato pa ima dr. Tavčar s svojim predlogom priti pred stranko, ne pred škofa, in sicer pred načelnika katol.-narodne stranke. Ko se je baron Hein zbal demonstracij, pride nad škofa, do naj on mir dela. Ko se zdaj liberalci boje, da bi odločnost naših ne zmaga, pa pridejo zopet nad škofa, da bi jim pomagal mečiti ljudske zastopnike. Mi pa mislimo, da se tu liberalci zelo motijo, in da je ta najnovejši manever jako spretno izmišljen in nerodno započet. Tavčar je poshodu včeraj celo rekel: »Narod bi lahko izpremenil tudi pisavo, popolnoma skupaj pa ne bomo prišli.« Poznamo se! »Izpremenil pisavo?« Za tiste dni, dokler jim kaže, da bi potem pisali tem grje. Sploh pa sedanja pisava »Slov. Naroda« katoliško-narodni stranki le koristi. Vse postopanje liberalcev zdaj le kaže, da so liberalci popolnoma zbegani. To stranko je treba ponižati in njeno veljavo reducirati na tisto stopinjo, katera ji gre. Tavčar je zopet dokazal, da vsa njegova stranka nima niti ene ideje, ki bi ustvarjala kaj koristnega, ampak da obstoji vse njeno delovanje le v razdiranju tega, kar dela katoliško-narodna stranka. Prazno zabavljanje jim je namestu pozitivnega dela. — Zbegani liberallec zdaj s svojimi groši in knofi leta okoli pred gromečim ljudskim glasom. In zaletel se je v škofijo, da bi ga tam branili in mu pomagali do novih grošev in knofov. A zbegani liberallec naj si zapomni, da mora on bisago svojih grošev in knofov odpreti pred politično stranko, katera bo revidirala njeno vsebino. Zato se naj zbegani liberallec pripravi le na natančen in oster račun!

Nečuvstvo! »Slov. Narod« se je drznil prinesiti v soboto inserat, v katerem išče vajenega žurnalista za ptujskega »Štajerca«, ki se ima v kratkem baje povečati. Manjka nam izrazov, s katerimi bi zadostno označili to »Narodovo« brezmejno predrznost. Iskati žurnalista za list, ki ima jasno nalogo, pod pretezo naprednosti pomenčuriti slovenske Štajerce, in katerega zato zalagajo in vzdržujejo štajerski nemčurji, kaj takega more storiti le list »Narod«, ki je že davno vrgel od sebe najlepši ideal slovenskega naroda, katol. vero, in ki ima še edino nalogo, hujskati ljudstvo proti »črnemu zmaju«. Radovedni smo, če je še kak slovenski napredni list, ki bo tudi sedaj branil »Slovenski Narod«? Videti hočemo, bodo li imeli slovenski napredni listi drzno čelo, zagovarjati izdajalske naklepe »Slov. Naroda«. Sodimo pa, da ne bo naprednega lista v celi Sloveniji, ki bi se upal nastopiti proti »Narodu« in mu povedati v obraz, da so še Slovenci, ki nočejo in ne morejo odobravati takih izdajalskih namenov! Štajercem pa svetujemo, naj pazno čitajo to veleznanimivo, a za slovenski narod skrajno sramotno in žalostno poglavje v slovenskem časnikarstvu. Razumeli bodo, zakaj njihov napredni »Štajerc« izraža tolikokrat svoje najiskrenejše simpatije »Slovenskemu Narodu«!!

Umeščen je bil danes č. g. Alojzij Rudolfa na župnijo Čatež ob Savi.

Prezentiral je svetli knez Karol Auerperg za župnijo Toplice č. gosp. Ivana Podboj, župnika v Planini.

Osebnosti. G. Franc Žbena, pomožni uradnik pri c. kr. okrajni sodnji v Bolcu, je napravil te dni prvi pisarniški izpit. — Stalnimi asistenti pri goriških sodnih so imenovani: Boltar Al., Budav H., Colombani pl. Al., Dolenc Avg., Klemenčič Milan, Kosmina Fr., Mikšiček Leop. mlajši in starejši, Magnaco Avg., Mlinar Konst., Mozečič Art., Pelicon Iv., Polšak Fr., Pregel pl. Art. in Cotič Franc. — V pokoj je stopil c. kr. policijski oficijal Iv. Kratky v Gorici, ki je služil s svojimi vojaškimi leti vred 52 let in pol. — Višjemu oficijalu in postajenačelniku v Litiji g. Iv. Jenkotu je dovoljeno nositi zlati zaslužni križ velikovojvodskega reda meklenburgšverinskega hišnega reda.

Novo mašo je daroval včeraj pri seštrah Uršulinkah v Gorici č. g. Andrej Štrekelj.

Smrtna kosa. V četrtek je umrl g. Andrej Drašček, nadučitelj v pokoji, star 74 let. Pokojnik je bil poznat kot blag in mil človek ter vrl učitelj. Odlikovan je bil s srebrnim križcem za zasluge in častno kolajno za 40letno zvesto službovanje. Pogreb je bil v soboto popoldne v Vrtojbi ob 5 $\frac{1}{2}$ uri. — Dne 31. julija umrla je v Gorici gospa Katarina Obidič rojena Simčič v 75. letu svoje starosti. Naj počivata v miru!

Blagoslovljenje nove kapele v Gorici. Minuli torek zjutraj ob 8. uri je ob asistenci štirih oo. kapucinov blagoslovil stolni župnik preč. monsr. dr. Fr. Sedej kapelico v novi justični palači.

Zveza s »klerikalizmom«. »Narod« je zabavjal proti »Učiteljskemu Domu« v Celovcu, češ, da je »klerikalen«. Na skupščini jugoslov. učit. zveze, ki bo v Trstu, pa bode predložen predlog o zvezi s tem »Učiteljskim Domom«. Ali učitelji vidijo, kako neumno je časih »Narodovo« zabavljanje? »Narod« menda vender ne bo sedaj upil, da je to zveza s »klerikalizmom«.

Na ženskem učiteljskem v Gorici se bode začelo novo šolsko leto 1902/1903, 16. sept. t. l. Upisovanje se bode vršilo in sicer na zavodu samo za I. tečaj dne 13. in 15. in na vadnicah samo za I. razred 15. istega meseca od 8.—12. ure zjutraj. Sprejemanje učencev, učenk in gojenk v višje razrede ali tečaje je radi prevelicega števila sedanje zavodne mladine nemogoče.

Nesrečna smrt v podzemeljski strugi Pivke je dohitela Antona Šibenika iz Postojne. V soboto, 2. avgusta, sta si hotela dva tuja gospoda ogledati podzemeljski tek reke Pivke od Otoške jame dalje proti Črni (Magdalenini) jami. Za vodnika sta vzela dva s podzemeljskim svetom dobro seznanjena moža: omenjenega Ant. Šibenika iz Postojne in Jožefa Vilharja iz Velikega Otoka. S seboj so imeli platnen čoln, da bi se prepeljali čez tolmine in jezera, ki jih tvori Pivka pod zemljo. Od Otoške jame se prepeljejo ob pol 11. uri najpopreje vsi štirji čez prvo jezero in pridejo srečno do suhe struge. Šibenik in Vilhar preneseta nato čoln do drugega jezera, ki je pa 600 do 700 m dolgo in jako globoko. Dogovorijo se, da najpoprej Šibenik le enega gospoda prepelje s čolnom čez jezero; hitro vstopita in se odpeljeta. Drugi gospod in Vilhar pa čakata tostran, dokler se Šibenik ne vrne, da se potem vsi trije odpeljejo. Čakata dve uri, a Šibenika še ni nazaj s čolnom. Tu pravi Vilhar gospodu: »Gotovo se jima je pripetila nesreča, najbrže sta oba mrtva!« Pa gospod prigovarja, naj čakata še eno uro; tudi tretja ura mine, a Šibenika še ni. Zopet gospod prigovarja, naj čakata še eno uro, pa Vilhar noče več čakati, ampak se sledeč, ovije si obleko okrog vratu in — hajdi v vodo! Jezero, čez katero so se poprej prepeljali, prebode — voda mu je ponekodi segala do vratu — visoko drži v roki gorečo svečo in tako srečno pride do skalnate stene, od katere so poprej odpluli. Po vrvi spleza visoko gori na vrh skale in hiti kar more skozi Otoško jamo domov v Veliki Otok. Tam pové svojemu bratu Luki, da se je dogodila najbrže velika nesreča. Oba napravita plav iz bližja in hitita na pomoč pod

zemljo. Pripeljeta se do prvega gospoda, ki je čakal med prvimi in drugim jezerom, in potem vsi trije veslajo na plavu po velikem jezeru, da bi kje našli drugega gospoda in Šibenika. Kličejo, a nihče se ne oglasi. Tu zagleda Jožef Vilhar v daljavi lučko in veselo vzklikne: »Hvala Bogu, vendar sta še živa!« — Pa, ko pridejo v bližino, najdejo samo gospoda, ki je sedel na velikanski skali in čakal sedem ur v neprijetnem položaju rešitve, a Šibenika — ni! Gospod pove, da se Šibenik ni mudil ondi deset minut, pa se je odpeljal nazaj; torej se je najbrže ponesrečil. — Sedaj se vsi vrnejo na plavu in iščejo sledov po Šibeniku. In glej! Tu opazijo na vodi ostanke razbitega čolna, vesla in svečo, a Šibenika ni nikjer! Najbrže je prehitro vozil — bil je namreč jako drzen — in tako je zadel ob skalnato steno, čoln se mu je razbil, a on sam se je utopil. —

Iskali so ga v soboto do enajstih zvečer, a ga niso našli; dobili so čoln iz Malega Otoka in ga iskali še nadalje do petih zjutraj v nedeljo, a nikakega sledu o Šibeniku; iskanje so nadaljevali v nedeljo popoldne, in zvečer se jim je posrečilo, da so potegnili Šibenika mrtvega s prebitim čolnom iz globoke vode.

Gostovanje članov slov. drame na Bledu. Bralno društvo na Bledu priredi v nedeljo dne 10. t. m. v dvorani Blejskega doma gledališko predstavo »Oče in oči« ali »Ženski Otelok«, igrokaz v 3 dejanjih. V tej igri nastopijo kot gostje člani slovenske drame iz Ljubljane. Vstopnice se dobivajo od srede naprej v bazarju g. Largetporerja. Cene sedežem v prvih treh vrstah 3 krone, v drugih treh vrstah 2 kroni, v ostalih pa 1 krona. Stojišča po 50 vin. Pristop je vsakemu dovoljen. Začetek točno ob pol 9. uri zvečer.

Veliki shod na Žalostni gori pri Mokronogu bode letos 23. in 24. avgusta.

Chicaški nadškof P. A. Feehan umrl. Iz Chicago, Ill. se poroča 12. julija: Danes popoldne je umrl nadškof Patrick A. Feehan. Bolehal je že več let zapored. Kap na možgane pa mu je ugasnila luč življenja. Porodil se je l. 1829 v Fipperry na Irskem. Leta 1852 je prišel v Zlružene države. Leta 1865 je bil imenovan škofom v Nashville; ko pa se je l. 1880 ustanovila v Chicagi nadškofija, je bil imenovan Feehan prvim chicaškim nadškofom. Pomožni škof mu je bil v bolezni Muldoon, ki je imenovan sedaj tudi upraviteljem obširne nadškofije. Pokopan je bil nadškof 17. julija ob navzočnosti 17 škofov, mej temi slov. vladika mil. g. Jak. Trobec, nad 1300 duhovnikov in nebroj ljudstva. Na mrtvaškem odru ga je pokropilo 75 000 ljudi.

Ogenj. Pri Mihaelu Brumatiju v Gorici (via dei campi 33) se je vnelo na dvorišču seno. Enajst ognjegasev je pogasilo ogenj in zabranilo, da se ni razširil po mestu. Škode je okoli 200 K.

Poročil se je danes v Škofji Loki g. Fr. Kramar, c. kr. poštni ekspedijent, z gospico Katarino Benedičičevo.

Mnogo pruskih pevcev je te dni obiskalo Celje, kjer je bilo njim na čast veliko »hajljanja«.

Ogenj. V sredo dne 30. m. m. je v Kobljeglavi zgorel posestniku Avg. Jeriču hlev s senom vred. Živina bila je, ko je nastal ogenj, na paši, kajti gorelo je od 9. do 10. ure dopoldne. Hlev je zažgal šestletni Jeričev sin. Zažgal je z žveplenkami. Vedno stara pesem. Otrok bi kmalu sam zgorel v hlevu in ga je le z veliko silo v nevarnosti za svoje življenje rešil neki Ostronška.

Škoda vsled nevihte in toče v Furlaniji. Zadnja nevihta je pokončala vse vinograde okoli Pierisa v Furlaniji. Jeden posestnik, ki je pridelal sicer na leto 140 hektolitrov vina, ga letos ne bo imel deset hektolitrov. Škoda znaša okoli 200.000 K. — Toča pa je hudo potolkla tudi v Beljaku, Skočianu, okoli Trčiča in Turjaka. V poslednjem kralju je pobila toča vse polje, da je bilo kakor po zimi. Padala je celi četrt ure. Ista usoda je zadela tudi Fiumicello.

Nesreča. V Cez-Sodi povozil je minuli teden neki bovški voznik 4letnega otroka tamošnjega župana. Kolo je strlo glavo otroku, ki je bil takoj mrtev. Stariši, pazite na otroke!

Iz Preske. Šolo smo dokončali s sv. mašo in s zahvalno pesmijo 31. julija. Otroci

so se vadili varčnosti prav pridno med šolskim letom. V novem letu so prideli nositi v poštno hranilnico. Sedaj imajo že prihranjenega denarja 450 K, ki bi drugače bil porabljen za nepotrebne reči!

Sestanek zastopnikov naših društev. Prosimo nujno gg. zastopnike naznaila, koliko časa se bodo mudili dne 7. in 8. septembra v Ljubljani, o času njihovega dohoda in odhoda, ako želé stanovanja in za koliko časa, brezplačno ali proti plačilu. Zvečer dne 7. septembra priredi »Slov. kršč. soc. zveza« gg. gostom pozdravni večer. V sobotno naznanilo se je med točke dnevnega reda urinila neljuba tiskovna pomota. Peta točka se mora glasiti: zadeva slovensko-hrvaške zajednice.

Javen ljudski shod pri Sv. Gregorju se je včeraj vrlo obnesel. Predsedoval je g. Drobnič, predsednik katol. političnega društva za kočevski, ribniški in velikolaški sodni okraj. Gosp. posl. Jaklič je poročal o deželnem zboru, g. dr. Lampe je pa popisal liberalne verske, gospodarske in politične grehote. Posebno grdo tajeje krščanskih verskih resnic in grdenje vsega, kar nam je sveto, je vzelo ljudstvo z ogorčenjem naznanje in potem soglasno sklenilo sledeče resolucije: 1) Volivci zbrani na javnem shodu pri Sv. Gregorju dne 3. avgusta 1902 odobravajo nastop katoliško-narodnih poslancev v deželnem zboru in zahtevajo, da naj se tudi nadalje upirajo proti ljudskim nakanam liberalcev z vsemi silami. 2) Volivci izrekajo popolno zupanje svojemu poslancu Jakliču in ugovarjajo zoper nezakupnice učiteljev, kateri ga niso niti volili. 3) Volivci zahtevajo, da se odpravi sedanji krivični volivni red in nadomesti s splošno in enako volivno pravico. — O tem shodu jutri kaj več! Tu se je videlo, kako popularna stvar je postal že boj proti liberalizmu, katerega grdobijo ljudstvo vedno bolj spoznava.

Poskušen samomor. Iz tretjega nadstropja neke zloglasne hiše v ulici Fortino v Trstu vrgla se je na dvorišče 18-letna Hedviga Thalmayer. Padla je v neki škaf vode in se ni ubila, marveč le nekoliko ranila na glavi. Prenesli so jo v bolnišnico.

Novo železnice. V kratkem se otvori sledeče nove železniške proge: Trst-Opčine tekom t. m.; Buje-Poreč 15. oktobra 1902. Gorica-Ajdovščina 1. septembra 1902 in Spljet Sinj dne 1. septembra 1902.

Za prijatelje godbe. C. kr. učno ministerstvo je založilo dve ustanovi za odlične abiturijente na dunajskem konservatoriju. Ministerstvo se jako zanima za napredek tega zavoda. Ustanovila se je mojstrska šola za klavir pod vodstvom Emila Saura, kar zahteva večjo državno podporo. Določeni sta dve novi državni darila. Prvo darilo 800 K bo dajala posebna komisija na mojstrski šoli za klavir; drugo darilo 1000 K pa je določeno za najboljšo kompozicijo. To drugo darilo pa morejo dobiti tudi abiturijentje drugih glasbenih zavodov v Avstriji.

Obrat brivec. Brivec Rudolf Vušnik iz Varaždina je došel v petek v Trst na kolodvor, kjer sta se mu takoj približala dva zlikovca in se ponudila, da mu poišče prenočišče in neseta tja njegov kovček. Eden je šel naprej z Vušnikom, da mu poišče stanovanje, drugi pa je sedel s kovčekom na rami. Čez nekoliko časa pa je oni s kovčekom izginil in drugi ga je stekel iskat, češ da je prvi gotovo zašel in ju zgubil iz vida. Vušnik pa je potem zamišljen pričakoval, a nobenega ni bilo nazaj. Obrila sta brivca.

Ujet slepar. Laškega podanika G. Ziličtija so v petek aretirali na kolodvorskem trgu, ker se je brezposelno potepal okoli. Ko so mu pogledali delaveko knjižico, so spoznali, da je Ziličti falsificiral date o vstopih v službe in izstopih iz istih. Odvedli so ga v zapore v ulico Tigor.

Ljubljanske novice.

Poroka. Nemški turnarji so napravili včeraj zvečer podoknico v Rožnih ulicah najmlajši hčerki g. Gruberja, lastnika glavne tukajšnje prodajalnice tobaka. G. Gruberjeva hčerka se poroči z g. Karol Burgerjem z Dunajske ceste, ki je že kot maldeček oslepel. Poroka je bila danes. — Poročil se je včeraj v trnovski cerkvi g. Fr. Gorjup z gđ. Mici Velkavrh.

Ljubljanski tiskarji so včeraj priredili izlet v Kamnik. Izleta se je udeležilo okoli 60 članov tiskarskega društva z rodbinami. Tiskarji so imeli tudi shod, ki je trajal do 2 ure in se je posebno pečal z razmerami v ljubljanskih tiskarnah. Shod ni imel nobenega zaključka. V jeseni društvo otvori poučni kurz v tehničnih in drugih izobraževalnih zadevah. Po shodu se je razvila zabava.

Umrla je g. Ana Zorc na sv. Petra cesti, št. 23 — Umrla je tašča sod. tajnika g. Iv. Kavčnika, g. Marija Pirnat, rojena Demšar.

Zborovanje odvetniških in notarskih uradnikov. Včeraj je sklicalo društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju shod tukajšnjih odvetniških in notarskih uradnikov v hotelu »Strukelj«. Predsednikom je bil izvoljen odvetniški kandidat gospod dr. M. Hribar. O važnosti strokovne organizacije je poročal g. Pintar. Gospod Jančigaj je govoril za popolni nedeljski počitek in za to, da se naj v pisarnah penzionisti ne nastavlajo. Tozadevna resolucija gospoda Karingerja je bila sprejeta. Sprejeta je bila tudi resolucija g. Pintarja, da se ustanovi druga društvena skupina s sedežem v Ljubljani.

Z nožem je bil ranjen neki Jakob Motič pri Roti na Bohinjski Beli. Roka mu je prerezana od rame do prstov. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

Pod konje z biciklom je prišel trg. pomočnik A. P. na Marije Terezije cesti. Kolo je močno poškodovano, na roki je trg. pomočnik težko poškodovan.

Aretiranec, katerega je v soboto prišla policija, je s pravim imenom Ferdinand Buchta, bivši trgovec. Dasi je svojo trgovino prodal, je naročil blago na ime Jožef Kalutan in denar obdržal zase.

Ponesrečil se je delavec Anton Starman na kolodvoru pri razkladanju sodov. Padel je nanj sod s 400 litri neke tekočine. Prepeljali so ga v bolnico. Težko bo okrev. — Ponesrečil se je g. Ivan Gostinčar, tiskar v »Katol. tiskarni«. Padel je včeraj v Begunjah tako, da se mu je ulila kri.

Katol. mladeniško društvo je imelo včeraj izlet v Smartno pri Litiji. Več jutri.

Konj splašil se je na Dovozi cesti. Konj je bil Ivan Koširjev. Gospodar je padel z voza. Poškodoval se je težko.

Tatvine pri Porciunkuli so se primerile tudi letos. Tri osebe so bile okradene za 6, 5 in 64 K.

Trinajstletno tatco, ki je dvema tobačnima delavkama kradla prihranke, je prišla policija. Pokradla je 80 K in jih zapravila za sladkarije.

Potresno tresenje je tukajšnja opazovalnica potresa včeraj zabeleževala ves dan.

Izpred sodišča.

»Ključ od hleva daj!«, tako je vpil Jakob Levičnik, dninar v »Zalogu«, pred hišo Antona Klešnika v Velčah po noči dne 31. maja t. l., to pa le zaradi tega, da bi kravo iz hleva odpeljal, katera je pa bila last njegove svakinje Františke Klešnik. Svoj delež s pritisklinami vred, torej tudi dotično kravo, je izročila ranjca njegova žena Urša Levičnik svoji sestri Franci, h kateri se je preselila, ko je šla proč od svojega moža. To pa je Jakoba Levičnika, kateri se je mislil prikrajšanega, tako razjezilo, da je vpil pred hišo Antona Klešnika, da mora nočoj vse hin bit, ter tolkel s kolom po hišnih vratih in z odprtim nožem drgnil v šipe okna, vlomil v hlev ter kravo odgnal. Za govarja se s tem, da sta bila z ranjco ženo vsak za polovico dediča, torej pripada tudi njemu polovica od vrednosti te krave. Sodišče je bilo pa čisto drugega mnenja in je obsodilo Levičnika na šest mesecev težke ječe, poostrene z enim postom vsakih štirinajst dni.

Are 100 kron je vzel 43 let stari Jože Lipovec, posestnik v Dobrempolji, od trvdke Karol Schlesinger pod to pretezo, da bo dobil še devet delavcev, s katerimi bo šel na Rumunsko doge izdelavat. Ob enem se je pa tudi pogodil z Jern. Troho. od katerega je tudi dobil 40 kron are, da bo šel z njim na Ogrsko na delo; in res je popustil trvdko Schlesinger in šel s Troho proti Ogrski, a bil je prijet in zaprt. On priznava, da je res od trvdke prejel 100 K. izgovarja se pa, da mu je trvdka iz časa, ko je še zanj v Bosni delal, dolžna ostala 114 kron. Obsojen je bil na dva meseca ječe, poostrene z enim postom vsakih štirinajst dni.

Pri tajni obravnavi je bil Janez Mencin, delavec iz Ljubljane, zaradi hudodelstva proti pravosti in zato, ker je Boga preklinjal, obsojen na osem mesecev težke ječe, poostrene z enim postom vsakih štirinajst dni.

Dve stranki. V Dobrunjah sta dve fantovski stranki in sicer pripadajo k eni starejši, k drugi pa mlajši fantje. Prva stranka si lasti pravico, da zabranjuje mlajšim nočno vasovanje in vaško petje, to pa le zaradi tega, ker si ti še niso te pravice

od starejših fantov s pijačo odkupili. V noči drugo saboto meseca svedčana t. l. ste bili obe strani na vsi, tu se je ukalo in pelo, da je bilo jo; a sedaj so zapodili starejši fantje mlajše, da so ti zbežali v neko hišo, kjer so vrata zaprli. A tu se je pričelo razbijanje po vratih z vilami in motikami, posrečilo se je pa vendar dvema možema napadovalec zavrniti, tako da ni prišlo do boja. Zdajci so pa tudi beguni ostavili hišo ter se sprijeli na vasi do živega s starejšimi fanti France Trtnik, Janez Selan in Ljudovito Podobnik. Člani mlajše stranke pretepli so Antona Trkova do nezvestnosti in mu potem položili vile na prsi. Jaka Anžič iste stranke vdaril je pa z ušesom motike po glavi Janeza Selana in gotovo bi se bila temu huda godila, da mu ni klobuk na glavi udarca oslabil.

Sodišče je obsodilo: Janeza Selana in Jakoba Anžiča vsacega na 15 mesecev. — Franceta Trtnika na 1 leto in Ljudevika Podobnika na 8 mesecev težke ječe, pri vseh pooblastitve z 1 postom.

Musolino II. V okolici Giorca Taura v kalabrijskih gorah se je pojavil razbojnik imenom Domenico Lombardo, ki je vsled svojih dejanj že po vsej Italiji »slaven«. Proglasil se je za naslednika Musolina in si nadel ime Musolino II. Izjavil je, da se bo maščeval nad obsodbo Musolinovo. Te dni je ropar ustrelil policijskega konfidenta Trinicio in policijskega vohuna Marcellina sredi vasi, ne da bi se upal kdo roparja prijeti. Vlada je odredila, da bo sedaj tudi vojaštvo zasledovalo predrznega roparja.

40 jetnikov ušlo je iz jetnišnice Viktoriji v Braziliji. Stražniki, ki so dobili nalogo, paziti na jetnike, so se podali v bližnjo gostilnico močit svoja suha grla. To priliko je nekaj jetnikov porabilo; oprostili so vse tovariše, pobrali so zapuščene puške in odšli med pokanjem in streljanjem. Stražniki so takoj brzojavili v najbližje mestce, da naj se pripravijo, ker se je bati, da bi roparji napadli in oropali mesto. Trgovci so takoj zaprli prodajalne in hiše. Vendar se ni nič hudega zgodilo. Jetniki so se namreč potoma razšli na vse strani. Nekaj so jih že ujeli in jih boljše zavarovali.

Telefonska in brzjavna poročila.

Shoda v Šmarji pri Jelšah.

Šmarje pri Jelšah, 4. avgusta. Včeraj se je tu vršil naznanjeni sestanek dijaštva in shod. Dopoldne so dijaki imeli z a u p n i s h o d. Zbralo se jih je okoli 100. Sklenilo se je, da se za ozemlje mej Dravo in Savo ne ustanovi prej posebno društvo, dokler »Bodočnost« ne pokaže svoje življenske moči. Sklenila se je izjava, da dijaki niso ne »liberalci«, ne »klerikalci« ampak narodni radikalci, ki hočejo izobrazbo razširjati mej narod in ga tako rešiti propada. Sprejela se je resolucija za slovensko vseučilišče in se je razmotrivalo, kako bi posojilnice bolj podpirale slovenske dijakke. Pozvale so se posojilnice v Mariboru, Celju, Ljubljani, naj tako podpirajo dijakke kakor ptujska posojilnica. »Radogoj« premalo podpira štajarske dijakke. — Popoldne se je na prostem vršil shod, ki je bil prav dobro obiskan. Vsled taktosti in premišljenega postopanja gospoda dr. Ploja in nekaterih drugih ni prišlo do nobenih konfliktov, razven do nekaterih mejklicev mej govorom Strmškovič. Otvoril je shod s pristranim pozdravom dr. Ploj. Ker v pripravljalnem odboru ni bilo nobenega duhovnika, se je ta udeležila v malem številu. Dr. Ploj je to obžaloval, povdarjal, da naše ljudstvo spoštuje duhovnike in da tudi on dela po geslu: Vse za vero, dom, cesarja! Predsednikom je bil izvoljen župan iz Šmarja g. Ferlinz. Dr. Ploj je izborni govoril o naši ustavi, podal sliko političnega položaja in povdarjal, da treba, da se taka avstro-ogrska nagodba sprejme, ki bo tudi za Avstrijo koristna, ter je dejal, da bo zanj s svojimi tovariši glasoval. Hvalil je Körberja, da odločno brani avstrijske koristi. Gospod Kukovec je utemeljeval resolucijo za slovensko vseučilišče, g. Strmšek je govoril o ljudskem šolstvu. Govoril je brez napadov. Nazadnje je govoril g. dr. Karlovšek, ki je povdarjal, da bi le izobrazba rešila kmeta. Govoril je o našem gospodarskem položaju. Sprejeta je bila zaupnica dr. Ploju. Predlagali so jo

odborniki tistega liberalnega kmečkega društva, ki so mu lani izrekli nezaupnico. Sprejeta je bila poleg resolucije za vseučilišče tudi resolucija za narodno samoupravo Spodnjega Štajerskega. G. Kušek je predlagal, naj bi vsi slovenski poslanci brez izjeme političnega prepričanja združili se v en klub. To je bilo molče kot sprejeto smatrano.

Slatina, 4. avg. Hrvaško deputacijo, ki se tu 5. t. m. pokloni biskupu Strossmayerju, bo vodil narodni zastopnik dr. Fran Vrbanič.

Maribor, 4. avgusta. V novi ječi okrajnega sodišča se je obesil 22letni mesarski pomočnik Matija Pavalec, ki je bil obsojen radi raznih tatvin v Celju.

Gradec, 4. avg. V Feldhof so pripeljali nedavno nekega duhovnika, kateremu se je omračil duh. Njegove srečke so shranili v depozitnem uradu. Te dni je srečka, last nesrečnega duhovnika, zadela glavni dobitok 100.000 kron.

Zagreb, 4. avg. Gospa Borštnikova se je z Dunaja vrnila sem. Čuje se, da bo nastopila na hrvaškem gledališču kot gost, ker bo gdč. Terševi hrvaščina pri študiranju ulog delala precej težave.

Dunaj, 4. avg. Čuje se, da je prepoved vojaštvu udeležiti se graških nemških slavnostij izšla naravnost iz vojne ministerstva.

Ogrski Brod, 4. avg. Uradnik zemljiške knjige Jožef Zapletal se je svojega avanziranja tako razveselil, da ga je zadela kap in da je na mestu umrl.

Kalkuta, 4. avg. Pri Khatanlyju se je zgodila železniška nesreča, 56 oseb je mrtvih.

London, 4. avg. Botho, Deweta in Delareya sprejme kralj v avdijenci. Navzočen bo tudi Kitchener.

Barcelona, 4. avg. Delavci vseh tovarn v Mataro so vstopili v stavko.

Brunšvik, 4. julija. V Supplinburg se je 50 oseb zastrupilo s sladkarijami, ki so bile zastrupljene z zelenim volkom.

Pekin, 4. avg. Vodjo ustašev v okraju Čili Cing-Ting-Hainga so ujeli in obglavili.

Umrli so:

30. julija. Norbert Bilina, rokovičarjev sin, 8 let, Židovske ulice 6, jetika.

31. julija. Marija Zadnikar, služkinja, 50 let, Kladezne ulice 3, pljučni emphysem.

V bolnišnici:

26. julija. Valentin Stergar, delavec, 79 let, srčna hiba.

29. julija. Lovro Kogovšek, kajzar, 62 let, vsled raka.

30. julija. Gabrijela Golob, mizarjeva hči, 3½ leta, combustio universalis. — Andrej Zun, dinar, 69 let, jetika. — Marija Triller, dinarica, 65 let, ostarelosti.

31. julija. Josip Kastner, zasebnik, 30 let, fractura complicata cranii.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

	Čas opazovanja	Stanje vremena v mm.	Temperatura po Celziju	Veterni	Noba	Podoba v 24 urah
2	9. zveč.	734-4	21-4	brezv.	jasno	
3	7. zjut.	732-5	16-3	sl. jvzh.	pol. obl.	0-0
4	2. popol.	732-6	20-8	sl. svzh.	dež	
5	9. zveč.	733-3	16-2	sr. szah.	oblačno	
6	7. zjut.	738-9	16-3	sl. svzh.	oblačno	8-1
7	2. popol.	736-6	23-7	sl. jvzh.	del. oblach.	

Srednja temperatura sobote 21-7°, norm.: 19-7°.
Srednja temperatura nedelje 17-8°, normale: 19-6°.

Dunajska borza

dne 4. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101-85
Skupni državni dolg v srebru	101-70
Avstrijska zlata renta 4%	121-55
Avstrijska krona renta 4%	99-85
Ogrska zlata renta 4%	121-20
Ogrska krona renta 4%	97-95
Avstro-ogrske bančne delnice, 600 gl.	1597-—
Kreditne delnice, 160 gl.	688-—
London vista	239-65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	116-95
20 mark	23-41
20 frankov (napoleonador)	19-07
Italijanski bankovci	93-00
C. kr. cekini	11-26

Lak za šolske table,

non plus goči tako lahko pisanje, kakor na škrlji. Dobiva se pri tvrdki BRATAEERL v Ljubljani, Franciskanske ulice. 524 21 11-3

Vnanja naročila proti povzetju.

921 1-1

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo prelužno vest da je naša draga mati, oziroma taša in stara mati, gospa

Marija Pirnat roj. Demscher

dne 4. avgusta t. l. ob 2. uri zjutraj, večkrat previdena s svetimi zakramenti, v 78. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb boče v torek, dne 5. t. m., ob pol 6. uri popoldne iz hiše žalosti na Karlovski cesti št. 80.

Predrago ranjko priporočamo v molitev in blag spomin.

Sv. maše zadušnice se bodo služile po raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 4. avgusta 1902.

Ivan Kavčnik c. kr. sodni tajnik, zet. Cecilija Kavčnik roj. Pirnat hči. Izabela, Janko, Vladimir, Leo Kavčnik unuki.

920 1-1

Franc Zorec naznanja v svojem in v svojih bratov in sester imenu sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo, poklicati k Sebi našo ljubljeno sestro, gospodično

Ano Zorec

zasebnico

danes ob polu 6. uri popoldne, po dolgotrajni, mučni bolezni, večkrat prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, v 51. letu njene starosti.

Truplo nepozabne rajne bo v torek, 5. avgusta t. l., ob polu 4. uri popoldne v hiši žalosti, sv. Petra cesta št. 21, svedčano blagoslovljeno in potem na pokopališču pri sv. Krištofu položeno k večnemu počitku.

Sv. maše za pokojno brate se bodo v farni cerkvi v št. Vidu pri Zatičini.

Nepozabljivo pokojno priporočam v blag spomin in pobožno molitev.

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1902.

Franc Zorec, trgovec brat.

Lokomobil,

popoln, zistem Clayton & Shufelworth, 6-8 konjskih moči, se po najnižji ceni prodá.

998 (3-3)

Naslov: Oskrbništvo Gornjigrad.

Išče se

911 3-2

izurjen mesar

Oglasila se naj pošillajo:

Štefan Hrib, Vipava.

Hôtel Paučić

v Novem mestu

v obližju c. kr. sodnih uradov, davkarije, okraj. glavarstva in pošte.

Podpisani naznanjam sl. občinstvu in prečast. duhovščini, da 17. avgusta t. l. otvorim svoj lastni, na novo vrejeni

„hôtel Paučić“,

v kat rem je več sob, ki so vse prenovljene in z novim pohištvo opremljene, vedno tujcem na razpolago. Točil bodem najboljša, pristna, domača dolenska vina lastnega pridelka iz slavnostnega, obsežnega vinograda „Knežije“. Skrbel bodem za najboljše vrste piva in druge dobre pijače. Cenjenim gostom bodejo vedno dobra, okusna jedila s prilazno postrežbo na razpolago, vse po najnižjih cenah!

Naročen bodem vedno na domače in tuje časopise, ter skrbel za druge ugodnosti, da zadovoljim cenjene obiskovalce.

Za mnogobrojni obisk se najvljudneje priporočam z odličnim spoštovanjem

Jakob Paučić,

lastnik.

919 (3-1)

Album

lepih in priljubljenih slovenskih napevov za cifre, s podloženim besedilom. Izredno navduševalni napevi prirejani so v kolikor mogoče lahkem slogu — Cena knjige s 85 pesmi (140 strani) 5 K. — s 40 pesmi (70 str.) 3 K, s pošto 50 h več. — Pojedini zvezki 50 vin. Pregled šalje brezplačno Josip Šorg, Dunaj, III. Kollbasse 17.

918 (1-1)

Poslano.

Z ozirom na obrekovanja, katera zoper mojo čast razširja moj bivši mešetar Franco Cerar, opozarjam vse gospode lesne trgovce, kateri so z menoj v trgovinski zvezi, da sem zoper gornjega vložil kazensko tožbo o katere izidu bom sporočil ob svojem času.

907 (2-2).

Anton Deghenghi.

Dvoje posestev

se prodá iz proske roke v bližini Škofje Loke.

Prvo je gospodarsko poslopje in 20 oralov zemlje; drugo je gospodarsko poslopje in 17 oralov zemlje.

Več se izve pri g. Jos. Hafner, gostilničarju v Škofji Loki.

881 (3-3)

Absolutno zajamčeno

pristno mašno vino.

Škofjaki list je l. 1898. priporočal v. č. gg. župnikom mašno vino, katero razpošilja „Kmetijsko društvo v Vipavi“ kot zjamčeno pristno.

Belo vino posebno dobrega okusa odaja se po 35 K in višje, in rudeče namizno hrloboško po 30 K za 100 litrov v Postojno postavljeno.

Najmanjša množina je 56 litrov. Naročbam čez 500 litrov se cena primerno zniža.

Zadrugo nadzoruje strogo v. č. g. dekan Vipavski. Izključena je vsaka prevara.

Na zahtevanje se pošljejo vzorci.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

799 (3)

lekarna Piccoli

„pri Angelu“ I. 2 (50-31)

Ljubljana. * Dunajska cesta

Železnato vino

LEKARJA Piccoli-ja v Ljubljani. Dobiva se v lekarnah

krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe

Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar Gabriel Piccoli v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek po poštne povzetju.